

معرفی استان گیلان (سرزمین فرصت‌ها و جاذبه‌ها)

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی کشورهای
حاشیه دریای خزر

استانداری گیلان
آبان ۱۴۰۴

بسم الله الرحمن الرحيم

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشورهای حاشیه دریای خزر

شناسنامه

معرفی ظرفیتها و فرصت های تجاری و صادراتی گیلان
(سرزمین فرصت ها و جاذبه ها)

آدرس: رشت، خیابان معلم استانداری گیلان- کدپستی ۴۱۵۳۷۵۵۶۴۵

۰۱۳۳۳۲۸۲۵۰۰

ostandari@gilan.dolat.ir

www.caspianevent.ir

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

استانداری گیلان

آبان ۱۴۰۴

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشور های حاشیه دریای خزر

گیلان در یک نگاه

گیلان با ۲۳۰ هزار سال قدمت، نمایانگر تلاقی فرهنگ ها و تمدن های مختلف بوده که به غنای فرهنگی و تاریخی این استان افزوده است. گیلان، استان پیشتاز توسعه سبز - آبی منطقه شمال ایران به مرکزیت کلانشهر رشت به عنوان بزرگترین شهر شمال ایران شناخته می شود که با تکیه بر سرمایه های طبیعی، انسانی و فرصت های پرشمار، محیطی پذیرای سرمایه گذاری و مشارکت فعالان اقتصادی در فرآیندهای نوین توسعه فراهم آورده و رویکردی پیشرو برای پاسداری فعال از فرهنگ و پیشینه هویتی این خطه دیرین در پیش گرفته است. گیلان که به واسطه روابط تجاری با روسیه و قفقاز در اواخر دوره قاجاریه به دروازه اروپا شهرت یافته، نقشی مؤثر در تعامل با کشورهای آسیای میانه، قفقاز و اروپا ایفا نموده و ضمن بازگشایی کریدورهای اقتصادی و ارتباطی، همچون پلی میان شرق آسیا تا شرق و شمال اروپا عمل می کند. جمعیت: ۲,۵۶۶,۰۰۰ نفر ، آب و هوا: آب و هوای گیلان تحت تأثیر آب و هوای کوهستانی البرز و دریای خزر معتدل و مرطوب است. فصل خشکی در طول سال دوام زیادی ندارد و در غالب اوقات باران می بارد. وسعت: ۱۴,۰۴۴ کیلومتر مربع ، موقعیت: شمال ایران ، مرکز استان: رشت ، ۱۷ شهرستان، ۵۳ شهر، ۴۶ بخش و ۱۱۳ دهستان ، همجواری: گیلان بواسطه اتصال از شمال به دریای خزر، دارای مرز آبی با کشورهای حاشیه دریای خزر بوده و از طریق آستارا نیز دارای مرز خاکی با جمهوری آذربایجان است. این استان از غرب با استان اردبیل، از جنوب با استان های زنجان و قزوین و از شرق با استان مازندران همسایه است.

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشورهای حاشیه دریای خزر

تجارت

گیلان از دیرباز به واسطه برخورداری از منابع خدادادی، کانون تجارت شمال کشور بوده است. جاذبه های طبیعی، کشاورزی و دریایی، استعداد صنعتی استان در پیوند با فرهنگ غنی مردمان آن، گیلان را نزد اقوام مختلف به سرزمین فرصت ها بدل نمود. در همین راستا بنا به پیشنهاد تجار رشت و به موجب مفاد قانونی از سال ۱۳۰۴ اتاق بازرگانی، صنایع و معادن نام گذاری شد.

شاخص های اقتصادی

استان گیلان با قرارگرفتن در حاشیه دریای خزر، مرز مشترک با جمهوری آذربایجان، نزدیکی به بازار اوراسیا، برخورداری از مزیت های کشاورزی و گردشگری، زیرساخت های مناسب اعم از فرودگاه، راه آهن، گمرک، بنادر، منطقه آزاد تجاری - صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی، همراه با نیروی انسانی توانمند و تحصیل کرده، پتانسیل بالایی برای توسعه تجارت داخلی و خارجی دارد. تولید ناخالص داخلی استان گیلان در سال ۱۴۰۰، ۱,۵۵۷,۳۱۸ میلیارد ریال است که سهم ۱/۸ درصدی از تولید ناخالص داخلی کل کشور را به خود اختصاص داده است. نرخ مشارکت اقتصادی استان در تابستان سال ۱۴۰۴، به میزان ۴۲/۷ درصد بوده و نرخ بیکاری استان در این بازه به میزان ۷/۳ درصد و میانگین کشوری معادل ۷/۴ درصد بوده است. ضریب جینی خانوارهای شهری استان در سال ۱۴۰۳، معادل ۰/۲۶۵۳ و ضریب جینی خانوارهای روستایی استان معادل ۰/۲۴۰۸ بوده است. ضریب جینی خانوارهای شهری کشور در سال ۱۴۰۳، معادل ۰/۳۶۸۹ و ضریب جینی خانوارهای روستایی کشور معادل ۰/۳۵۳۲ بوده است.

نیروی انسانی

استان گیلان دارای نیروی کار تحصیل کرده و متخصص است. با توجه به تعداد زیاد دانشگاه های استان و تنوع رشته های تحصیلی در حوزه های پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، دامپزشکی و هنر، می توان به تداوم برخورداری از نیروی انسانی ماهر امیدوار بود.

لجستیک

استان گیلان با بهره مندی از موقعیت ممتاز جغرافیایی، در قلب دو کریدور بین المللی نستراک (شمال - جنوب) و تراسیکا (شرق - غرب) قرار دارد و به دلیل همجواری با دریای خزر، دسترسی استراتژیک به بازار ۳۰۰ میلیون نفری روسیه، آسیای مرکزی و قفقاز را فراهم می سازد. وجود منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی به عنوان نخستین منطقه آزاد شمال کشور و منطقه ویژه اقتصادی آستارا، در کنار سه بندر فعال انزلی، کاسپین و آستارا (و بندر در حال احداث چمخاله)، این استان را به دروازه مبادلات بین المللی شمال کشور تبدیل کرده است.

معرفی ظرفیت های استان گیلان

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشورهای حاشیه دریای خزر

بهره‌مندی از زیرساخت‌های قدرتمند شامل راه‌آهن قزوین - رشت - انزلی، آزادراه تهران - رشت، فرودگاه بین‌المللی سردار جنگل رشت با میانگین بیش از ۲۰۰ پرواز هفتگی به ۱۰ مسیر داخلی و ۵ مسیر خارجی، و نیروگاه‌های برق منجیل، رشت و لوشان، در کنار طبیعت بی‌نظیر شامل رودخانه‌ها، تالاب‌ها، جنگل، کوه و دریا، ظرفیت‌های منحصر به فردی برای توسعه تجارت، سرمایه‌گذاری و گردشگری فراهم نموده است. این مزیت‌ها گیلان را به یکی از مهم‌ترین قطب‌های اقتصادی و لجستیکی کشور در سطح ملی و بین‌المللی و دروازه اصلی اتصال ایران به بازار روسیه و کشورهای حوزه خزر تبدیل کرده است.

بنادر و گمرکات

استان گیلان دارای ۸ گمرک منطقه آزاد تجاری انزلی، گمرک منطقه آزاد تجاری حسن‌رود انزلی، گمرک آستارا، گمرک منطقه ویژه اقتصادی بندر آستارا، گمرک ریلی آستارا، امانات پستی رشت، امانات پستی انزلی و فرودگاه رشت است. وجود بندر انزلی با قدمت ۲۰۰ ساله، بندر جدید کاسپین منطقه آزاد انزلی و مجتمع بندری آستارا، بر ظرفیت حوزه تجارت خارجی استان گیلان افزوده است.

مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

استان گیلان با تکیه بر منطقه آزاد تجاری انزلی و منطقه ویژه اقتصادی بندر آستارا از ظرفیت‌های قابل ملاحظه‌ای در جذب سرمایه‌های خارجی، ایجاد عرصه فعالیت‌های تولیدی و تجاری جهت افزایش صادرات کالا و ارائه بهینه خدمات برای حضور فعال در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی برخوردار است.

تجارت خارجی

طی هفت ماهه نخست سال ۱۴۰۴، صادرات استان به میزان ۹۲۱/۷ هزار تن و به ارزش ۴۲۸/۹ میلیون دلار بوده است. عمده‌ترین کالاهای صادراتی استان محصولات نباتی، محصولات پتروشیمی، محصولات شیمیایی، محصولات پلاستیکی، محصولات حیوانی، محصولات صنایع غذایی، محصولات معدنی و محصولات سرامیکی و عمدتاً به کشورهای روسیه، آذربایجان، قزاقستان، گرجستان، عراق، افغانستان، ترکمنستان و بلاروس می‌باشد و همچنین واردات استان طی هفت ماهه نخست سال جاری به میزان ۹۸۵/۴ هزارتن و به ارزش ۹۱۱/۴ میلیون دلار بوده است و عمده‌ترین کالاهای وارداتی استان، کالاهای اساسی از جمله روغن خام، چوب و تخته، غلات، ماشین‌آلات و لوازم و قطعات آن، حبوبات، گوشت اختصاص یافته و عمدتاً از کشورهای روسیه، چین، قزاقستان، مغولستان، ترکیه، آذربایجان، امارات متحده عربی و آلمان وارد گردیده است.

معرفی ظرفیت های استان گیلان

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشورهای حاشیه دریای خزر

رتبه های شاخص استان در تولید محصولات کشاورزی.

رتبه	رتبه کشوری	تولید (تن)	محصول
۱	۲	۱۰۶۸,۱۷۳	شلوک
۲	۳	۲۹۰,۰۰۰	گوشت مرغ
۳	۲	۱۷۴,۶۲۰	کیوی
۴	۱	۱۲۰,۵۹۲	چای
۵	۲	۸۷,۰۰۰	آبزی پروری
۶	۱	۹۰,۷۰۶	توت (توتستان)
۷	۱	۴,۳۴۲	ازگیل
۸	۱	۲۸,۰۸۷	فندق
۹	۱	۶۵۲	گل گاوزبان
۱۰	۲	۷۱۶,۶	ازگیل ژاپنی
۱۱	۳	۲۶,۰۰۰	زیتون

بخش های اقتصادی – کشاورزی

گیلان استان کشاورزی است. بیش از ۷۰ نوع محصول کشاورزی در گیلان تولید می شود. ۳۰ درصد اشتغال و ۵۰ درصد اقتصاد استان گیلان بر پایه کشاورزی استوار بوده و ۴۴۰,۰۰۰ خانوار بهره مند از کشاورزی در استان فعالیت می کنند. گیلان کمتر از ۹/۰ درصد خاک کشور را در اختیار دارد و بیش از ۵/۳ درصد تولیدات و حدود ۲/۳ میلیون تن انواع محصولات کشاورزی را تولید می کند.

وضعیت کنونی

مجموع اراضی کشاورزی استان حدود ۴۲۵,۵۵۱ هکتار می باشد که از این میزان ۳۰۴,۶۲۴ هکتار را اراضی زراعی و ۱۲۰,۹۲۷ هکتار را اراضی باغی به خود اختصاص می دهد. وسعت مراتع استان حدود ۲۴۵,۰۰۰ هکتار می باشد. ۵۶۴,۰۰۰ هکتار از مساحت استان نیز به عرصه های جنگلی اختصاص دارد که شامل بخش مهمی از جنگل های هیرکانی بوده که بیشک بزرگترین میراث منابع طبیعی کشور می باشد. مساحت کل گلخانه های فعال استان ۱۲۹ هکتار و تعداد واحدهای گلخانه ای ۱,۰۴۵ واحد است.

محصولات باغی

رتبه	رتبه کشوری	میزان تولید (تن)	محصولات شاخص
۱	۴	۲۰۸,۵۹۹	پرتقال
۲	۲	۱۷۴,۶۲۰	کیوی
۳	۱	۱۲۰,۵۹۲	چای
۴	۳	۲۶,۰۰۰	زیتون
۵	۱	۹۰,۷۰۶	توت
۶	۱	۲۸,۰۸۷	فندق

حاصلخیزی خاک، بارندگی متعدد و تغییرات آب و هوایی بستر مناسبی برای کشت انواع محصولات باغی فراهم کرده است. حجم تولیدات باغی استان، ۷۲۰,۲۴۹ تن بوده که سهم ۳/۲ درصدی از مجموع تولیدات کشور را به خود اختصاص داده است. پرتقال، کیوی، چای، زیتون، توت و فندق مهمترین محصولات باغی گیلان با سهم ۴۲/۲۴ درصدی از مجموع تولیدات کشاورزی استان هستند.

گیلان با تولید ۹,۵۹۰ تن انواع گیاهان دارویی در ۱,۷۶۱ هکتار سطح زیر کشت، یکی از مستعدترین استان های ایران در زمینه رویش و کاشت گیاهان دارویی به شمار می آید. گل گاو زبان، گل محمدی، زعفران، آلوئه ورا، اسطوخودوس، زنجبیل، انواع نعناع و به لیمو عمده ترین گیاهان دارویی کشت شده در استان است. استان گیلان با داشتن سطح کشت بیش از ۱,۲۷۵/۷ هکتار و بیش از ۶,۰۰۰ بهره بردار و تولید حدود ۶۵۱,۸ تن گل گاوزبان خشک، رتبه نخست تولید این گیاه دارویی را در کشور به خود اختصاص داده است.

محصولات زراعی

گیلان، به دلیل داشتن آب و هوای معتدل، پاک و برخورداری از خاک حاصلخیز یکی از قطب های تولید محصولات زراعی کشور محسوب می شود. حجم تولیدات زراعی استان، ۱,۱۲۱,۰۲۳ تن بوده که سهم ۱/۳ درصدی از مجموع تولیدات کشور را به خود اختصاص داده است. بگونه ای که بزرگترین

معرفی ظرفیت های استان گیلان

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشورهای حاشیه دریای خزر

تولیدکننده ارقام بومی و با کیفیت برنج در کشور شناخته شده و با ۲۳۸,۰۰۰ هکتار اراضی شالیزاری، رتبه نخست را از لحاظ سطح زیرکشت و رتبه دوم تولید برنج را به خود اختصاص داده است. دانه های روغنی، هندوانه، باقلا، لوبیا کشاورزی، سبزیجات و بادامزمینی عمده محصولات زراعی تولید شده در استان هستند. تولیدکننده ارقام بومی و با کیفیت برنج در کشور شناخته شده و با ۲۳۸,۰۰۰ هکتار اراضی شالیزاری، رتبه نخست را از لحاظ سطح زیرکشت و رتبه دوم تولید برنج را به خود اختصاص داده است. دانه های روغنی، هندوانه، باقلا، لوبیا کشاورزی، سبزیجات و بادام زمینی عمده محصولات زراعی تولید شده در استان هستند.

نوغانداری

در زمینه نوغانداری و ابریشم نیز علاوه بر استقرار تمامی مراکز تصمیم گیری و تصمیم سازی نوغانداری در گیلان (شامل مرکز توسعه نوغانداری کشور، مرکز تحقیقات ابریشم کشور، گروه پژوهشی ابریشم در دانشگاه گیلان) در استان گیلان، برخورداری از رتبه اول تولید پيله تر ابریشم، بالاترین سطح توتستان در کشور، بزرگترین باغ مادری تولید قلمه در مزرعه پرند فومن، بزرگترین مراکز تولید تخم نوغان متمرکز در شهرهای رشت، انزلی، فومن و صومعه سرا، بزرگترین کارخانجات ابریشم کشی صنعتی، بالاترین ظرفیت توزیع تخم نوغان در بین استان ها با توزیع ۱۰,۸۰۰ جعبه، بالاترین ظرفیت تولید تخم نوغان با تولید ۱۵,۰۰۰ جعبه انجام پرورش در تمام ۱۷ شهرستان می باشد. همچنین شرکت سهامی کشاورزی و دامپروری سفیدرود از زیرساخت های تولید نهال توت و تولید تخم نوغان برخوردار است.

دام و طیور

استان گیلان به سبب ظرفیت های دامپروری و تولید ۶۴۳,۲۲۸ تن فرآورده های دامی، نقش بسزایی در تأمین امنیت غذایی کشور دارد. تولیدات دامی استان به تفکیک شامل ۳۰,۵۵۹ تن گوشت قرمز، ۳۲۶,۹۹۴ تن شیر خام، ۱,۰۴۶ تن پشم و مو، ۲۵۳,۰۹۸ تن گوشت مرغ، ۲۳,۰۰۰ تن تخم مرغ، ۲,۸۹۱ تن پوست و ۵,۶۳۹ تن عسل بوده است. گیلان دارای ۱۳,۰۰۰ رأس دام اصیل، ۹۷,۰۰۰ رأس دام دورگ، ۳۱۸,۰۰۰ رأس دام بومی، ۱۸,۰۰۰ رأس گاو میش و بیش از ۸۳۰,۰۰۰ رأس دام سبک است. گیلان با داشتن ۸۷۸ واحد فعال نیمچه گوشتی به ظرفیت نزدیک به ۲۸ میلیون قطعه، ۱۰۵ واحد مادری با ظرفیت بیش از ۴/۵ میلیون قطعه، ۹ واحد اجداد به ظرفیت بیش از ۳۰۵ هزار قطعه و ۲۳ کارخانه جوجه کشی فعال با ظرفیت بیش از ۴۱ میلیون قطعه در تولید مرغ اجداد رتبه اول، تولید مرغ مادر و کارخانجات جوجه کشی رتبه دوم و در تولید نیمچه گوشتی نیز رتبه سوم کشور را داراست. گیلان ۵,۳۰۰ زنبورستان با ۳۷۰,۰۰۰ کلونی زنبور عسل دارد. سالانه ۵,۶۰۰ تن عسل در گیلان تولید می شود که رتبه پنجم کشور را به خود اختصاص داده است.

معرفی ظرفیت های استان گیلان

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشور های حاشیه دریای خزر

شیلات

استان گیلان با دسترسی به بیش از ۳۰۰ کیلومتر از نوار ساحلی دریای خزر، از سابقه تاریخی در صید و صیادی برخوردار است. از مجموع ۸۶,۰۰۰ تن تولیدات شیلاتی گیلان، ۱۳ درصد وابسته به دریا و در حوزه صید و صیادی و ۸۷ درصد نیز در حوزه زمین پایه و آبرزی پروری است. ۸۸ درصد تولیدات آبزیان گیلان در حوزه ماهیان گرمابی، ۸ درصد در تولید ماهیان سردآبی و ۴ درصد در تولید ماهیان خاویاری است. گیلان، سرآمد فعالیت بازسازی ذخایر ماهیان تجاری دریای خزر با قدمت نیم قرن برای تثبیت پایداری محصولات شیلاتی دریا است. گیلان در توسعه و تولید ماهیان خاویاری پرورشی، رتبه نخست کشور را به خود اختصاص داده و بیشترین تعداد مزارع تولید ماهیان خاویاری کشور را دارا است. همچنین، در تولید و صادرات خوراک آبزیان، تولید زالو و ماهیان زینتی رتبه اول کشور را دارد. ۳۰ درصد مزارع ماهیان گرمابی کشور در گیلان قرار دارد و این استان دارای رکورد تولید ۲۰ تن در هکتار ماهی گرمابی است که با توجه به این پتانسیل، گیلان ظرفیت لازم برای قطب اول تولید ماهیان گرمابی در کشور را دارد. صادرات محصولات شیلات گیلان از ۲۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۰ به ۶۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۳ رسیده است. همچنین صادرات شیلات گیلان در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۴ نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۲ درصد رشد داشته است. بیشترین صادرات خاویار کشور مربوط به استان گیلان می باشد و در سال گذشته بیش از ۴ تن و در شش ماهه نخست ۱,۴۰۴، ۱/۵ تن خاویار از مبدا گیلان صادر شده است.

تجارت بخش کشاورزی

با توجه به کیفیت بالا و منحصر بفرد بودن این محصولات، با وزن ۶۰۳,۵۲۶ تن و ارزش ۳۳۹ میلیون دلار به بیش از ۳۰ کشور جهان صادر شده اند. کیوی، فلفل گلخانه ای، هندوانه، سایر آلبالوها، چای سیاه، انواع کلم و لوبیای سفید عمده محصولات صادراتی استان بوده اند. عمده محصولات کشاورزی وارداتی استان نیز ذرت دامی، جو دامی، روغن آفتابگردان، جو، عدس، سویا و ارزن با وزن ۱,۹۱۱,۶۶۰ تن و ارزش ۱,۲۲۴ میلیون دلار بوده است.

صنعت

اگرچه استان گیلان را با کشاورزی می شناسند اما صنعت نیز در آن پیشینه ای تاریخی دارد، بگونه ای که از ایجاد صنایع کارخانه ای در استان بیش از یک قرن می گذرد و به مرور با تکیه بر مزیت های طبیعی به ویژه کشاورزی در زمینه ابریشم، چای، کنف، برنج، زیتون و بالاخره نساجی گسترش یافته است.

وضعیت کنونی

در سال های اخیر، استان گیلان به دلیل تنوع محصولات کشاورزی و توانمندی های طبیعی، به سمت توسعه صنایع غذایی و صنایع تبدیلی حرکت کرده است. اکنون، واحدهای متعددی در صنایع دارویی، فولادی، محصولات کانی غیرفلزی، بهداشتی، الکترونیک، غذایی و آشامیدنی در این استان احداث شده به نحوی که هم اکنون گیلان در بخش صنایع سلولزی، فولادی، دارویی و غذایی

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشورهای حاشیه دریای خزر

به عنوان قطب صنعتی پا به عرصه گذاشته است. در حال حاضر، ۱,۸۳۰ واحد در ۳۶ شهرک و نواحی صنعتی به مساحت ۱,۷۱۶ هکتار در استان فعال هستند. شهرک های صنعتی سفیدرود به دلیل نزدیکی به مرکز استان و ایستگاه راه آهن رشت، شهرک صنعتی لوشان به دلیل نزدیکی به تهران نسبت به سایر شهرک ها و نواحی و رده زیست محیطی، شهرک صنعتی حسن رود انزلی به دلیل استقرار در منطقه آزاد انزلی و توستان لاهیجان که با توجه به واگذاری تبدیل به یک شهرک نیمه تخصصی مواد غذایی شده، جزء شهرک های شاخص استان محسوب می شوند.

صنایع برتر

استان گیلان در زمینه صنایع غذایی جزء استان های مطرح کشور بوده و در حال حاضر بیش از ۳۰۰ واحد صنعتی در استان در زمینه صنایع غذایی و تبدیلی بخش کشاورزی فعال هستند. وجود دهها واحد تولید و فرآوری برتر چای، برنج، زیتون، فرآورده های لبنی، آب معدنی و ... از ظرفیتهای این بخش است. همچنین گیلان از سالیان دور به عنوان قطب تولید شیرینی جات، به ویژه کیک و کلوچه در کشور شناخته شده است.

تولید انواع قطعات خودرو با کیفیت بالا بویژه تولید دیسک و صفحه کلاچ، قطعات جلوبندی، انواع کمک فنر، اجزاء آگروز، قطعات پلاستیکی، لوازم الکتریکی خودرو، این استان را به یکی از استان های برتر کشور در زمینه قطعه سازی خودرو تبدیل نموده است.

گیلان از دیرباز به عنوان قطب تولید محصولات دارویی و بهداشتی در کشور مطرح بوده و از استان های پیشرو در امر نوآوری و تولید محصولات بدیع و منحصر بفرد می باشد. تولید داروهای اعصاب و روان برای نخستین بار در کشور، تولید داروی ضد سرطان برای اولین بار در منطقه خاورمیانه خودگواه این مدعاست. همچنین وجود برخی واحدهای دارویی مطرح کشور در استان از جمله سبحان دارو و کاسپین تأمین، این استان را به قطب تولید انواع قرص، محلولها، شربت، ژل، انواع پماد و قطره های دارویی تبدیل نموده است. استان در تولید قرص، آمپول، محلول موضعی و محلول ضد عفونی کننده کشور، رتبه دوم را دارد.

ظرفیت سالیانه تولید شمش فولاد، فولاد خام و میلگرد فولادی، استان را در زمره قطب های تولید فولاد در کشور قرار داده است.

گیلان در زمینه تولید رادیاتور آلومینیومی، استان پیشتاز کشور است و در کنار آن با توان بالای تولید صنایع چوبی می تواند به عنوان قطب سلولزی کشور معرفی گردد.

معادن

طبیعت گیلان، گنجینه ای ارزشمند از معادن غنی را به استان اعطا نموده که نقش فزاینده ای در زنجیره تأمین منابع مورد نیاز بسیاری از صنایع دارد. امروزه گیلان، به عنوان یکی از استان های برخوردار از ظرفیت های معدنی شناخته می شود، اگرچه هنوز مراحل توسعه کامل خود را طی نکرده است. بیشتر معادن گیلان در جنوب استان به ویژه رودبار، منجیل، لوشان و عمارلو واقع شده است.

معرفی ظرفیت های استان گیلان

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشورهای حاشیه دریای خزر

وضعیت کنونی

۴۴ معدن فعال با ظرفیت استخراجی سالانه ۸,۶۳۶,۵۰۰ تن و ذخیره احتمالی ۱,۶۰۹ میلیون تن در استان وجود دارد که زمینه اشتغال ۱,۷۰۰ نفر را فراهم نموده است. عمده مواد معدنی استان شن و ماسه، سنگ لاشه، آهک، مارن، سنگ تراورتن، میکا، خاک صنعتی، خاک نسوز، خاک رس، سرب و روی است. ظرفیت تولید سیمان یکی از نقاط قوت صنایع معدنی گیلان می باشد، بگونه ای که تولید این محصول در استان به حدود ۲,۰۶۱,۵۷۳ تن در سال رسیده است.

گردشگری

گردشگری، بخش جدایی ناپذیر اقتصاد مردم سرزمین باران است. گیلان، از دیرباز بواسطه برخورداری از جاذبه های طبیعی نظیر دریا، ساحل، کوهپایه، کوه، آبشار، رودخانه، جنگل، پوشش گیاهی و جانوری متنوع، بناهای تاریخی، پیشینه فرهنگی با خصیصه همزیستی و مهمان نوازی، موسیقی اصیل، صنایع دستی شناخته شده، فرهنگ غذایی غنی و مناظر چشمگیر، یک مقصد گردشگری بسیار جذاب در تمام فصول سال برای مسافران داخلی و خارجی بوده است. گیلان علاوه بر طبیعت گردی دارای ظرفیت های بسیاری در راستای گسترش و رونق بخشی به دیگر شاخه های گردشگری از جمله گردشگری کشاورزی، سلامت، مذهبی، خوراک و ورزشی است.

مناطق اصلی گردشگری

شهر تاریخی ماسوله، موزه میراث روستایی گیلان، بنای تاریخی قلعه رودخان و موزه چای لاهیجان انتخاب نخست گردشگران برای بازدید از جاذبه های تاریخی استان است. رشت سومین شهر گردشگری پذیر ایران بوده و در حوزه گردشگری سلامت نیز سرآمد است. ییلاق سوباتان، ییلاق اشکورات، روستای دیلمان، روستای اولسبلنگاه، روستای جواهردشت، روستای داماش، روستای امامزاده ابراهیم، جنگل اسالم، پارک جنگلی گیسوم، پارک جنگلی سراوان، باغ محتشم، دریاچه سقالکسار، آبشار ویسادار، آبشار لاتون، تالاب انزلی، تالاب کیاکلاویه، ساحل چمخاله، غار آویشو، میدان شهرداری رشت و گردنه حیران مهمترین مقاصد گردشگری استان است.

مکان های اقامتی

استان گیلان در مجموع دارای ۳,۶۳۵ واحد تأسیسات گردشگری شامل: هتل ۱۱۶ واحد؛ مجتمع گردشگری ۱۰۴ واحد؛ هتل بوتیک ۳ واحد؛ هتل آپارتمان ۵۹ واحد؛ مهمانپذیر ۵۴ واحد؛ خانه مسافر ۲,۶۶۰ واحد؛ مجتمع سرگرمی و تفریحی ۲۲ واحد؛ اقامتگاه بوم گردی ۱۹۱ واحد؛ اقامتگاه سنتی ۵ واحد؛ اسکله گردشگری و مسافربری دریایی ۳۲ واحد؛ اردوگاه و محوطه گردشگری ۲ واحد؛ بین راهی ۳۹۷ واحد؛ دفتر خدمات مسافرتی ۹۵ واحد که در مجموع شامل ۱۶۱۱۵ باب اتاق، ۵۰۵۸۲ تخت و ۲۰۴۲۷۱ صندلی است.

معرفی ظرفیت های استان گیلان

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشورهای حاشیه دریای خزر

تعداد گردشگران ورودی

هرساله، بیش از ۱۲ میلیون گردشگر از جاذبه های گردشگری، تاریخی و موزه های استان دیدن می کنند. در شش ماهه ابتدای سال جاری نیز استان گیلان میزبان ۷۵ میلیون نفر شب گردشگر بود.

میراث فرهنگی

آثار جهانی

۱,۳۱۳ اثر تاریخی، فرهنگی و طبیعی از استان گیلان در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است. ثبت جهانی شهر رشت در شبکه جهانی شهرهای خلاق خوراک شناسی یونسکو؛ ثبت جهانی جنگل های هیرکانی در میراث طبیعی یونسکو؛ ثبت جهانی روستای قاسم آباد شهرستان رودسر در فهرست روستاهای جهانی صنایع دستی به عنوان روستای چادرشب بافی.

موزه های شناخته شده

- موزه میراث روستایی گیلان - موزه رشتی دوزی - موزه باستان شناسی رشت - موزه میرزا کوچک - موزه تاریخ چای ایران در لاهیجان - موزه مطبوعات - موزه جنگ جهانی دوم و نگارد - موزه مردم شناسی عشایر سوباتان - موزه مردم شناسی قاسم-آباد

صنایع دستی

استان گیلان در عرصه صنایع دستی و بومی از تنوع بالایی برخوردار است؛ محصولاتی که نشان از فرهنگ و تمدن غنی این سرزمین از هزاران سال قبل دارند. حصیربافی، مرواریدبافی، بامبو بافی، شال بافی، قالی بافی، گلیم بافی، چادرشب بافی، رشتی دوزی، چموش دوزی، لباس محلی، نازک کاری و خراطی، مینا کاری، نمد مالی، سفالگری، چوب تراشی، منبت و معرق چوب از مشهورترین صنایع دستی گیلان هستند.

شهر و روستای ملی و جهانی صنایع دستی

- قاسم آباد، روستای جهانی چادرشب بافی - فشتکه، روستای ملی حصیربافی - رشت، شهر ملی رشتی دوزی - ارده، روستای ملی شالبافی - شالما، روستای ملی چوب تراشی - جیرده، روستای ملی سفالگری سنتی - عنبران، روستای ملی گلیم بافی.

سرمایه گذاری خارجی

وجود مزیت های مطلق و نسبی استان در بخش های مختلف از جمله تجارت بین المللی، کشاورزی، صنعت و خدمات، دارا بودن مرزهای هوایی، زمینی و دریایی به صورت توأمان، دسترسی به بازار اوراسیا، آسیای میانه، روسیه و اروپا و وجود منطقه آزاد تجاری- صنعتی انزلی و مناطق ویژه آستارا و لاهیجان را می توان از جذابیت های سرمایه گذاری در این استان نامید. عمده فعالیت سرمایه گذاران خارجی استان صنعتی بوده و غالباً در منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی مستقر هستند.

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشورهای حاشیه دریای خزر

وضعیت کنونی

در بازه زمانی سال های ۱۳۸۳ تا ۱۴۰۳، کل سرمایه گذاری خارجی مصوب استان برابر با ۲,۰۴۸ میلیون دلار بوده است. از این رقم، ۶۴۳ میلیون دلار به مرحله جذب و اجرای واقعی رسیده که معادل حدود ۳۱ درصد کل مصوب است. ۸۱ درصد از کل پروژه های فعال و یا دارای مجوز معتبر سرمایه گذاری استان در حوزه صنعتی و ۱۱ درصد در حوزه خدمات و مابقی در حوزه زیرساخت می باشد. بیشترین مجوز سرمایه گذاری معتبر و یا پروژه فعال استان در منطقه آزاد واقع در شهرستان بندرانزلی بوده و در مجموع از ۱۷ شهرستان استان، ۷ شهرستان دارای پروژه سرمایه گذاری خارجی است. همچنین در سال ۱۴۰۴، یک پروژه سرمایه گذاری صنعتی در شهر رشت به مبلغ ۳/۵ میلیون دلار مصوب و دو مجوز افزایش سرمایه گذاری نیز در شهرهای رشت و منطقه آزاد انزلی به مبلغ ۵۶ میلیون دلار صادر گردید. در نتیجه مجموع سرمایه گذاری مصوب در سال ۱۴۰۴، مبلغ ۵۹/۵ میلیون دلار می باشد. علاوه بر این، ۱/۲ میلیون دلار سرمایه خارجی در استان طی ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۴، جذب شده است.

اولویت های سرمایه گذاری (حوزه های دارای اولویت در برنامه آمایش استانی)

بخش کشاورزی و صنایع وابسته

بر اساس خوشه بندی کشاورزی و نتایج آمایش، اولویت ها در این بخش شامل توسعه زنجیره های ارزش و صنایع پشتیبان است که قابلیت صادرات و جذب سرمایه گذار خارجی دارند:

حوزه های اولویت دار در بخش کشاورزی		
مناطق اصلی	راهبرد توسعه	خوشه / محصول
رشت، آستانه اشرفیه، تالش، صومعه سرا	مکانیزاسیون، فرآوری صنعتی، برندینگ صادراتی	برنج
لاهیجان، فومن، املش، لنگرود	بهبود کیفیت، بسته بندی مدرن، صادرات به بازار سلامت	چای
رودبار	فرآوری روغن و محصولات جانبی، توسعه باغات ارگانیک	زیتون
آستانه اشرفیه	توسعه صنایع تبدیلی و صادرات محصولات فرآوری شده	بادام زمینی
رودسر، املش	فرآوری، بسته بندی، صادرات به بازارهای اروپایی	فندق
صومعه سرا، فومن، لنگرود	احیای نوغانداری، صنایع نساجی و ابریشم طبیعی	نوغانداری و ابریشم
تالش، آستارا، رودسر	توسعه گلخانه ای، سردخانه صادراتی	کیوی
دبلمان، سیاهکل، رودسر، ماسال	فرآوری عصاره، صادرات دارویی	گیاهان دارویی
تالش، ماسال، رضوانشهر	توسعه برند عسل کوهستانی، صادرات	عسل
رودسر، لنگرود	صنایع فرآوری و آبمیوه صادراتی	مرکبات
لاهیجان، رودسر، ماسال، رضوانشهر	تولید محصولات غیرموسمی صادراتی	کشت گلخانه ای
بندر انزلی، آستانه، تالش	تکمیل زنجیره تولید تا صادرات	شیلات (ماهی و خاویار)
رشت، رودبار، ماسال، رودسر	صنایع لبنی پیشرفته، فرآورده های گوشتی	دام و لبنیات

صنعت

با توجه به اسناد بخش صنعت و ساختار فضایی موجود:

حوزه های اولویت دار در بخش صنعت		
مزیت و فرصت	راهبرد توسعه	حوزه صنعتی اولویت دار
وفور ظرفیت اقلیمی زراعت چوب	ایجاد شهرک صنعتی سلولزی با فناوری پاک	صنایع سلولزی و چوب
سابقه تاریخی و خوشه ابریشم	توسعه پارک صنعتی نساجی و ابریشم طبیعی	صنایع نساجی و ابریشم
زنجیره ماهی و خاویار	فرآوری، بسته بندی، صادرات	صنایع شیلاتی
خوشه گیاهان دارویی و صنایع دارویی برتر استان (سبحان دارو و ...)	ایجاد پارک صنعتی دارویی و عصاره گیری	صنایع دارویی و گیاهان دارویی
سیاست الگوی سبز	ایجاد واحدهای بازیافت مدرن و انرژی از پسماند	بازیافت و صنایع پاک
نیروی انسانی ماهر	ایجاد خوشه استارت آپ های صنعتی	الکترونیک سبک و فناوری پایه
پشتوانه مراکز تحقیقاتی	انتقال فناوری و تجاری سازی	بیوتکنولوژی کشاورزی

معرفی ظرفیت های استان گیلان

اولین اجلاس استانداران استان های ساحلی
کشورهای حاشیه دریای خزر

بخش گردشگری

مطابق سند گردشگری، رویکرد بر
گردشگری طبیعت‌گرا، دانش‌بنیان و
اجتماع‌محور است:

حوزه‌های اولویت‌دار در بخش گردشگری		
حوزه گردشگری	راهبرد توسعه	کانون‌های اصلی
گردشگری ساحلی	توسعه اسکله‌های تفریحی، هتل‌سازی، ورزش‌های آبی	بندر انزلی، چمخاله، آستارا
گردشگری جنگلی - کوهستانی (طبیعت‌گردی)	اقامتگاه بوم‌گردی، مسیرهای پیاده‌روی طبیعت	دبلمان، ماسال، اشکورات، اسلام - خلیخال
گردشگری سلامت	کلینیک‌های خصوصی، ترکیب درمان و توریسم	رشت، لاهیجان، بندر انزلی
گردشگری کشاورزی (Agrotourism)	تورهای برداشت، آموزش کشاورزی ارگانیک	لنگرود، رودسر، فومن، صومعه‌سرا
گردشگری تاریخی - فرهنگی	مرمت بناهای تاریخی، جشنواره‌های فرهنگی	ماسوله، لاهیجان، رودبار
گردشگری دریایی	مسیرهای دریایی تفریحی، قایق‌سواری، کشتی‌کروز	بنادر استان، تالاب انزلی

فرصت‌های سرمایه‌گذاری

استان گیلان، فرصت‌های سرمایه‌گذاری متنوعی را در بخش‌های کشاورزی، صنعت، خدمات، گردشگری و زیرساخت پیش‌روی سرمایه‌گذاران علاقه‌مند قرار داده و طرح‌های پرشماری جهت ارائه تعریف شده‌اند. تا سال ۱۴۰۳ در مجموع، ۷۷ فرصت سرمایه‌گذاری خارجی به ارزش ۱,۴۱۳ میلیون یورو در استان شناسایی شده است.

مشوق‌های سرمایه‌گذاری

- پشتیبانی و مساعدت در راستای اخذ مجوزهای لازم و ارائه مشاوره در زمینه‌های مختلف توسط اعضای مرکز خدمات سرمایه‌گذاری
- بسترسازی جهت همکاری مؤسسات مالی، پولی و اعتباری با سرمایه‌گذاران
- ایجاد تسهیلات لازم در ترانزیت، حمل و نقل داخلی و خارجی کالاهای تولیدی، مواد خام و نیمه ساخته
- کمک به استقرار واحدها در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان
- همکاری تشکیل‌های دولتی و خصوصی در حوزه خدمات بازرگانی و اقتصادی نظیر اتاق بازرگانی، خانه صنعت، انجمن مدیران صنایع و اتحادیه بازرگانان با سرمایه‌گذاران.

برای کسب اطلاعات بیشتر QR Code را اسکن فرمایید:

معرفی ظرفیت‌های استان گیلان